Vir ons Afrikaanse Lesers

BLITSBANG HONDE

deur Monique de Jager
DIEREGEDRAGSKUNDIGE (DipCABT) C.C.A.B

Sommige mense wonder hoe Vlekkie altyd so akkuraat is met sy "weervoorspelling" wanneer swaar storms oppad is. Hy begin dikwels wys dat iets nie pluis is nie, en kort voor lank hoor mens die gedreun van donderweer.

Klankfobie, waarvan donderstorms die mees algemene voorbeeld is, beïnvloed tot 40% van honde. Honde het 'n buitengewone reuksin, tot en met 100 000 keer skerper as dié van die mens. Voor 'n donderstorm produseer weerlig 'n elektriese ontlading wat 'n skerp, metaalagtige reuk het. Reën wat op die grond val, reageer met bakterieë en stel die kenmerkende reuk van petrichor vry, daardie bekende reuk van reën, wat honde dikwels opmerk nog voor die blitse flits.

Honde kan ook die statiese elektrisiteit in die lug aanvoel deur hul pelse. Honde met langer pelse word dikwels meer beïnvloed deur die irritasie wat dit veroorsaak. Verder kan hulle selfs die daling in lugdruk voor 'n storm aanvoel.

Dit is moeilik om vas te stel watter aspek van die storm jou hond die meeste bang maak. Is dit die klank wat hulle hoor, die lig wat hulle sien flits, die gedreun wat hulle voel, of die gepaardgaande reuke wat hulle

www.jurassicbark.co.za

ruik? Of het jou hond oor tyd so bang geword dat al hierdie faktore saam 'n oorweldigende ervaring vorm? Aangeleerde gedrag kan ook 'n rol speel. As daar byvoorbeeld een of meer kere 'n deur toegeslaan het voor die storm, kan die hond moontlik elke keer wat 'n deur toeslaan verwag dat daar 'n storm gaan woed. Die tipe vrees kan oorspoel in alledaagse lewe.

Die amigdala is die brein se beheersentrum en verwerk stimuli om te bepaal of dit iets is om voor bang te wees, of nie. Vrees vir donderstorms gaan gewoonlik gepaard met ander komorbiede toestande soos die vrees om alleen te wees, of algemene angstigheid, en soms is dit nodig om die veearts te raadpleeg vir medikasie wat die hond kan help om te kalmeer of om nuwe assosiasies te vorm.

Kroniese, buitensporige aktivering van die simpatiese senuweestelsel kan by honde fisiese probleme soos verhoogde hartklop, hoë bloeddruk, spysverteringsprobleme en 'n verswakte immuunstelsel veroorsaak. Dit kan ook gedragsprobleme veroorsaak, insluitend angs, oormatige blaf of tjank, spanning en leerprobleme.

Herdershonde soos Border Collies en Australiese herdershonde kan meer vatbaar wees vir klankfobies omdat hulle so sensitief is vir veranderinge in hul omgewing. Honde met regop ore kan ook meer vatbaar wees vir die klanke as honde wie se ore plat teen hul kop lê.

Hoe kan ons vir Vlekkie help tydens 'n donderstorm?

VOOR DIE STORM
Maak seker dat Vlekkie voldoende fisiese energie verbrand het. 'n Stappie in 'n veilige omgewing, aan 'n lang leiband of speeltyd, kan help om hom rustiger te maak voor die storm begin.

KLANK
Honde hoor klanke tussen ongeveer 50 hertz en 60 000 hertz. Baie skerper as mense. Om harde klanke te demp, kan jy agtergrondmusiek aansit of 'n tuimeldroër laat loop om die lawaai van die storm effens te versag.

SAGTE VERTREKKE
Kies 'n vertrek met matte, sagte meubels, gordyne en kussings, aangesien hierdie materiale klank absorbeer en die ruimte meer gerieflik en ietwat stiller maak.

STATIESE ELEKTRISITEIT
Voor en tydens storms kan daar statiese elektrisiteit in die lug opbou wat vir honde ongemaklik voel, veral dié met langer pelse. Vryf 'n klein hoeveelheid opknapper in jou hande en haal dit liggies oor jou hond se pels om die statiese spanning te verminder.

FLITSE
Die tapetum lucidum (die reflektiewe lagie in honde se oë wat hulle in die donker laat sien) versterk lig en maak dat bliksemflitse vir hulle meer intens en ontstellend kan wees. Hou ligte binne die huis aan om die kontras te verminder, of gebruik 'n kalmeringskappie om die flitse sagter te maak.

LUGDRUK WAT DAAL
Sommige honde reageer op die verandering in lugdruk voor 'n storm. 'n TTouch-wikkel ("body wrap") kan 'n gevoel van veiligheid bied, terwyl sagte massering ook soms help om spanning te verlig.

EMOSIONELE OORDRAG
Honde is uiters sensitief vir ons emosies. As jy self kalm bly, kan dit help dat jou hond ook ontspan. Jou energie beïnvloed sy gedrag direk.

MITE

Daar bestaan 'n algemene wanopvatting dat 'n mens nie jou hond moet vertroos tydens 'n storm nie, omdat dit sogenaamd vrees "beloon". In werklikheid is dit onwaar. Vrees is 'n emosie, nie 'n keuse nie. Jou kalm stemtoon en sagte aanraking kan jou hond help om veiliger te voel sonder om die vrees te versterk.

SKUILPLEK
'n Skuilplek is 'n veilige area waar jou hond beskut en veilig voel. Laat jou hond self kies wat vir hom gemaklik is.

Voorbeelde van geskikte skuilplekke:

- Onder 'n bed of tafel.
- In 'n krat of hok met 'n kombers oor.
- Binne-in 'n kas of hoekie van die huis.
- Agter 'n bank of gordyn.

OPLEIDING
Desensitisering (desensitisation) behels dat die hond geleidelik blootgestel word aan die stimulus wat vrees veroorsaak, maar teen 'n intensiteit wat nie vrees ontlok nie.

Byvoorbeeld: speel sagte donderweerklanke teen 'n lae volume terwyl die hond ontspan, en verhoog die volume stadig oor tyd.

Teenkondisionerings opleiding (counterconditioning) beteken om die hond se emosionele reaksie teenoor die stimulus te verander van negatief na positief.

Byvoorbeeld: elke keer as daar 'n donderklap is, kry Vlekkie 'n kosbare happie of 'n ander belonging waarvan hy hou. Hy begin dan die klank met iets aangenaams assosieer eerder as met vrees.

MEDIKASIE
Raadpleeg jou veearts oor moontlike voorgeskrewe of natuurlike kalmeermiddels wat in stresvolle situasies gebruik kan word.

FEROMONE
'n Feromoonproduk (soos 'n "diffuser" wat ingeprop word) kan help om 'n kalm atmosfeer te skep. 'n "Diffuser" dek gewoonlik ongeveer 70 m² en kan subtiel help dat jou hond die feromone ruik eerder as die kommerwekkende reuke van die storm.

BEWEGING
Sommige honde verkies om aan te hou beweeg tydens 'n storm. 'n Bewegingsraaisel of aktiwiteit wat ligte beweging aanmoedig, kan help om hul spanning op 'n positiewe manier te kanaliseer.

LEK, KOU EN SNUIF
Aktiwiteite soos lek, kou en snuif bevorder kalmte en aktiveer selfregulerende gedrag. Gee jou hond dus kougoed, 'n snuffelmat of 'n gevulde Kong om hom te help ontspan tydens die storm.

Om vir 'n hond soos Vlekkie deur 'n donderstorm te help, vra begrip, geduld en 'n bietjie vindingrykheid. Elke hond ervaar storms anders, en wat vir een werk, mag dalk nie noodwendig vir 'n ander effektief wees nie. Deur vooraf te beplan, 'n veilige ruimte te skep en kalm teenwoordig te bly, kan ons hul wêreld 'n bietjie rustiger maak wanneer die weer begin grom. Met tyd, konsekwente oefening en die regte ondersteuning kan selfs 'n blitsbang hond weer leer dat donderstorms nie so vreesaanjaend hoef te wees nie.